

Työntekijän jatko-oleskelulupahakemuksen käsittelyn viivästyminen

KANTELU

Kantelija on 25.9.2025 oikeuskanslerille osoittamassaan kantelussa arvostellut Maahanmuuttoviraston menettelyä oleskelulupahakemuksensa käsittelyssä. Kantelija oli kertomansa mukaan hakenut oleskelulupaa yli kaksi vuotta aiemmin, mutta Maahanmuuttovirasto ei ollut hallinto-oikeuden päätöksestä huolimatta sitä myöntänyt.

SELVITYS

Maahanmuuttovirasto on antanut siltä pyytämäni selvityksen, joka lähetetään kantelijalle tämän päätöksen ohessa.

RATKAISU

Sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Ulkomaalaislain (301/2004) 84 §:n (216/2023) 1 momentin mukaan työntekijän ja yrittäjän oleskelulupahakemukseen on tehtävä päätös viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun

viranomainen on vastaanottanut asianmukaisesti täytetyn hakemuksen liitteineen. Käsittelyaika lasketaan siitä, kun hakija asioi henkilökohtaisesti viranomaisessa antaakseen 60 d §:n mukaiset biometriset tunnisteet sekä hakija ja työnantaja täyttävät 71 §:ssä säädettyt velvoitteet.

Saman pykälän 3 momentin mukaan 1 momentissa säädettyä pidempi käsittelyaika on mahdollinen poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyvät hakemuksen tutkinnan monimutkaisuuteen. Jos toimivaltainen viranomainen joutuu pyytämään tai hankkimaan asiassa lisäselvitystä, käsittelyajan kuluminen keskeytyy, kunnes tarvittavat selvitykset on saatu.

Asiasta saatu selvitys

Maahanmuuttoviraston selvityksen mukaan kantelija jätti työntekijän jatkolupahakemuksen 22.2.2023 ja kävi tunnistautumassa 9.3.2023. Työ- ja elinkeinotoimisto teki asiassa myönteisen osapäätöksen 14.3.2023. Asiassa tehtiin käsittelytoimenpiteitä 11.9.2023, 13.9.2023 ja 21.9.2023. Maahanmuuttovirasto kutsui 28.9.2023 kantelijan suulliseen kuulemiseen, joka pidettiin 25.10.2023. Tämän jälkeen Maahanmuuttovirasto lähetti 3.11.2023 kantelijalle täydennyspyynnön. Kantelija on vastannut pyyntöön 17.11.2023. Hakemus siirrettiin 2.12.2023 ratkaisua odottavien hakemusten työjonoon.

Maahanmuuttoviraston selvityksen mukaan päätösharkinta oli mahdollista vasta sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus oli tehnyt osapäätökset työnantajana toimivien yhtiömiesten jatkolupahakemuksiin yritystoiminnan perusteella. Nämä osapäätökset tehtiin 27.6.2023 ja 19.10.2023.

Maahanmuuttoviraston selvityksen mukaan hakemus oli ilman aktiivisia käsittelytoimenpiteitä 17.1.2024-19.6.2024. Maahanmuuttovirasto kuuli 19.6.2024 työnantajaa kirjallisesti, ja työnantaja vastasi 10.7.2024. Maahanmuuttovirasto lähetti 1.8.2024 kantelijalle täydennyspyynnön, johon tämä vastasi 11.8.2024. Maahanmuuttovirasto kuuli 17.9.2024 työnantajaa uudelleen, ja työnantaja vastasi 9.10.2024. Hakemukseen tehtiin kielteinen päätös 10.12.2024.

Maahanmuuttoviraston päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen, joka kumosi päätöksen ja palautti asian virastolle uudelleen käsiteltäväksi 22.7.2025. Maahanmuuttovirasto jatkoi asian käsittelyä 8.8.2025, ja lähetti kantelijalle täydennyspyynnön 1.9.2025. Kantelija vastasi 6.9.2025. Maahanmuuttovirasto lähetti 10.9.2025 kantelijan työnantajalle täydennyspyynnön, johon työnantaja vastasi 15.9.2025. Maahanmuuttovirasto lähetti 15.9.2025 kantelijalle selvityspyynnön, johon kantelija vastasi samana päivänä. Maahanmuuttovirasto teki päätöksen 9.10.2025. Maahanmuuttoviraston päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen, joka kumosi päätöksen ja palautti asian virastolle uudelleen käsiteltäväksi 9.1.2026.

Maahanmuuttoviraston selvityksen mukaan asian käsittelyyn on vaikuttanut ruuhkautunut työtilanne ja se, että asiassa on ollut tarpeen hankkia useita lisäselvityksiä.

Arviointi

Laillisuusvalvonnassa käsittelyaikojen asianmukaisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti asian laadun ja siihen liittyvien yksilöllisten olosuhteiden perusteella. Huomiota kiinnitetään muun muassa asian laajuuteen, vaikeuteen ja käsittelyn edellyttämien toimenpiteiden määrään sekä siihen, onko asian käsittelyssä sellaisia vaiheita, joiden aikana se ei ole edennyt.

Laillisuusvalvonnallinen arviointini Maahanmuuttoviraston menettelystä perustuu kanteluun ja virastolta saatuun selvitykseen. Maahanmuuttoviraston selvityksen perusteella hakemus on ollut ilman aktiivisia käsittelytoimenpiteitä ainakin viiden ja kahden kuukauden pituiset ajanjaksot eli yhteensä vähintään seitsemän kuukautta. Työntekijän oleskelulupahakemukselle asetettu lakisääteinen käsittelyaika on asiassa ylittynyt huomattavasti. Koska asia on ollut vähintäänkin kolme ja puoli kertaa lakisääteisen käsittelyajan pituisen ajan ilman aktiivisia toimenpiteitä, ei käsittelyaika ole selitettävissä hakemuksen tutkinnan monimutkaisuuteen liittyvillä syillä. Arvioni mukaan kantelijan oleskelulupahakemuksen käsittely on viivästynyt aiheettomasti.

Toimenpide

Kiinnitän Maahanmuuttoviraston vakavaa huomiota lakisääteisten käsittelyaikojen noudattamiseen työntekijöiden oleskelulupahakemusten käsittelyssä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Elina Nyholm